



UA-2052

First Year B. A. (Sem. II) Examination

February / March – 2012

Sanskrit : Paper - III

कुमारसंभवम् – सर्ग-३ – कालिदास ।
गुजराती वाक्योनुं संस्कृतभां अनुवाद

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

Instruction :

नीचे दर्शाविए निशानीवाणी विगतो उत्तरवही पर अवश्य लभवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text"/> FIRST YEAR B. A. (SEM. 2)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text"/> SANSKRIT - 3	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 2 <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 5 <input type="text"/> 2	Section No. {1, 2,.....} : <input type="text"/> NIL
Student's Signature	

- १ (अ) नीचेनाभांथी गभे ते भे श्लोकोनो अनुवाद करो : ८
- 1 (a) Translate any two of the following verses : 8
- (१) केनाभ्यसूया पदकाङ्क्षिणा ते नितान्तदीर्घैर्जनिता तपोभिः ।
यावद्भवत्याहितसायकस्य मत्कार्मुकस्यास्य निदेशवर्ती ॥
- (२) सुराः समभ्यर्थयितार एते कार्यं त्रयाणामपि विष्टपानाम् ।
चापेन ते कर्म न चातिहिंस्त्रमहो बतासि स्पृहणीयवीर्यः ॥
- (३) मधु द्विरेफः कुसुमैकपात्रे पपौ प्रियां स्वामनुवर्तमानः ।
शृङ्गेण च स्पर्शनिमीलिताक्षीं मृगीमकण्डूयत कृष्णसारः ॥
- (४) सुगन्धिनिः श्वासविवृद्धतृष्णं बिम्बाधरासन्नचरं द्विरेफम् ।
प्रतिक्षणं संभ्रमलोलदृष्टिलीलार विन्देन निवारयन्ती ॥
- (ब) नीचेनाभांथी कोर्ष पशु भे ससंदर्भ सभज्जवो : ८
- (b) Explain any two of the following with reference of the context. 8
- (१) प्रयोजनापेक्षितया प्रभूणां प्रायश्चलं गौरवमाश्रितेषु ।
- (२) अपेक्षते प्रत्ययमुत्तमं त्वां बीजाङ्कुरः प्रागुदयादिवाम्भः ।
- (३) प्रायेण सामग्रविधौ गुणानां पराङ्मुखी विश्वसृजः प्रवृत्तिः ।
- (४) संमोहनं नाम च पुष्पधन्वा धनुष्यमोधं समधत्त बाणम् ।

- ૨ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપી કુમારસંભવમાં એ કેટલે અંશે પ્રતિબિંબિત થાય છે તે જણાવો. ૧૩
- 2 Delineating the elements of epic, describe how they reflect in 'Kumarsambhavam'. 13

અથવા / OR

- ૨ વસંતના અકાળ આગમનની પ્રકૃતિનાં વિવિધ તત્ત્વો પર થયેલી અસર વર્ણવો. ૧૩
- 2 Describe the impact of untimely coming up of the spring on the various aspects of nature. 13

- ૩ વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૨૧
- 3 Write critical notes : (any three) 21

- (૧) કુમારસંભવમ્ શીર્ષક
(1) The title of Kumarsambhavam.
- (૨) ઈન્દ્ર - કામદેવનો સંવાદ
(2) Dialogue of Indra - Kamdev.
- (૩) ધ્યાનસ્થ શિવનું વર્ણન
(3) Description of Lord Shiva in meditation.
- (૪) કાલિદાસની કાવ્યકૃતિઓ.
(4) Poetic creations of Kalidasa.
- (૫) મદન - દહન પ્રસંગ
(5) The episode of Madan Dahan.

- ૪ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) ૧૦
- 4 Answer the following questions : (any five) 10

- (૧) ઈન્દ્રે કામદેવને પોતાના આસનની ખૂબ નજીક શા માટે બેસાડ્યો ?
(1) Why did Indra forced Kamdev to sit very near him ?
- (૨) અસુરોના આચાર્યનું નામ આપો.
(2) Give the name of the Acharya of the demons.
- (૩) કુમારસંભવના કેટલા સર્ગો મનાય છે ?
(3) How many Sarga's are believed to be in Kumarsambhavam.

- (૪) કામદેવ શિવ પર કયા નામનું બાણ સંધાન કરે છે ?
- (4) With which name does Kamdev aim on Lord Shiva.
- (૫) ધ્યાનસ્થ શિવ કયા વૃક્ષની નીચે તપશ્ચર્યામાં બેઠા હતા ?
- (5) Under which tree Lord Shiva had sat for Penance ?
- (૬) મદનના મિત્ર અને પત્નીનું નામ આપો.
- (6) Give the name of Madan's friend and Madan's wife.
- (૭) શિવ પાર્વતીના પુત્રનું પ્રયોજન કયા અસુરના ત્રાસમાંથી મુક્તિ કરાવનારું હતું ?
- (7) From whose terrorising attitude did Shiva - Parvati's son projected to liberate ?

૫ નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચ વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : ૧૦

5 Translate any five of the following sentences in Sanskrit : 10

- (૧) સમુદ્રનું પાણી ખારું હોય છે.
- (૨) અયોધ્યામાં દશરથ નામના રાજા હતા.
- (૩) તું કૂવામાંથી પાણી લઈ આવ.
- (૪) જનની અને જન્મભૂમિ સ્વર્ગથી પણ ચઢિયાતી છે.
- (૫) સંસ્કૃત ભાષા સરળ છે, પણ અઘરી નથી.
- (૬) તે બાળક સાથે નોળિયો રમતો હતો.
- (૭) મોટે ભાગે બોલવું સહેલું કરવું અઘરું છે.